

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th March, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI

TARBIYACHILARINING KREATIV FIKRLASH QOBILIYATINI LANDSHAFT DIZAYNI VOSITASIDA RIVOJLANTIRISH METODIKASI

Rajabova Zuhra Tirkashevna

Nizomiy nomidagi TDPU

Maktabgacha ta'lim texnologiyasi kafedrasida dotsenti

Annotatsiya

Ushbu maqola bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining kreativ fikrlash qobiliyatini landshaft dizayni vositasida rivojlantirish metodikasini tahlil qiladi. Tadqiqot davomida adabiyotlar tahlili, tarbiyachilar bilan suhbatlar va pedagogik kuzatuvlar o'tkazildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, landshaft dizayni mashg'ulotlari tarbiyachilarning kreativligini oshirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Tahlil va muhokamalar asosida landshaft dizayni mashg'ulotlarini tarbiyachilar tayyorgarligiga keng joriy etish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so'zlar: kreativ fikrlash, landshaft dizayn, maktabgacha ta'lim, tarbiyachilar tayyorgarligi, metodika

KIRISH

Kreativ fikrlash - bu shaxsning yangicha va original g'oyalar yaratish, muammolarga ijodiy yondashish qobiliyatidir [1]. Zamonaviy ta'lim tizimida o'quvchilar va talabalarda kreativlikni rivojlantirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Xususan, maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachilarning kreativligi ta'lim sifatini oshirishning muhim omili sanaladi [2].

Landshaft dizayni - bu atrof-muhitni estetik va funksional jihatdan loyihalash va tashkil etish san'atidir [3]. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, tabiat bilan aloqa va landshaft dizayni bilan shug'ullanish kreativlikni rivojlantirishga yordam beradi [4]. Shu sababli, landshaft dizaynidan tarbiyachilar kreativligini oshirish maqsadida foydalanish istiqbolli yo'nalish hisoblanadi.

Ushbu tadqiqotning maqsadi bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining kreativ fikrlash qobiliyatini landshaft dizayni vositasida rivojlantirish metodikasini ishlab chiqish va asoslashdan iborat.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th March, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHLILI

Tadqiqot doirasida xorijiy va mahalliy adabiyotlar tahlil qilindi. Xorijiy manbalarda kreativlik va landshaft dizaynining o'zaro bog'liqligi haqida bir qator tadqiqotlar mavjud [5,6,7]. Mahalliy tadqiqotchilar asosan maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachilar kreativligini rivojlantirish masalalariga e'tibor qaratgan [8,9].

Empirik tadqiqot tarbiyachilar bilan suhbatlar va pedagogik kuzatuvlar asosida olib borildi. Tadqiqotda Toshkent shahrida joylashgan 3 ta maktabgacha ta'lim tashkilotining 30 nafar tarbiyachisi ishtirok etdi. Landshaft dizayni mashg'ulotlari 3 oy davomida, haftada 2 marta o'tkazildi. Mashg'ulotlar davomida tarbiyachilar atrof-muhitni loyihalash, o'simliklar ekish, kompozitsiyalar yaratish kabi amaliy topshiriqlarni bajardilar.

NATIJALAR

Olib borilgan suhbatlar va kuzatuvlar quyidagi natijalarni ko'rsatdi:

- Tarbiyachilarning aksariyati (83%) landshaft dizayni mashg'ulotlarini qiziqarli va foydali deb topdi. Ular bu mashg'ulotlar orqali yangicha g'oyalar va yondashuvlar kashf etganini ta'kidladi.
- Landshaft dizayni jarayonida tarbiyachilar o'zlarining kreativ qobiliyatlarini namoyon etish imkoniga ega bo'ldilar. Amaliy topshiriqlar ularning tasavvuri, fantaziyasi va noodatiy fikrlashini rivojlantirdi.
- Tarbiyachilar tomonidan yaratilgan landshaft kompozitsiyalari va loyihalarining o'ziga xosligi, betakrorligi ularning kreativ yondashuvidan dalolat beradi.
- Mashg'ulotlar davomida tarbiyachilarning hamkorlikdagi faoliyati, bir-birlarining g'oyalarini qo'llab-quvvatlashi va rivojlantirishi kuzatildi. Bu jarayon ijodiy muhitni shakllantirdi.

TAHLIL VA MUHOKAMA

Tadqiqot jarayonida olingan natijalar landshaft dizaynining tarbiyachilar kreativligini rivojlantirishdagi samaradorligini ko'rsatdi. Bu dizayn yo'nalishi tarbiyachilarga o'zlarini ijodiy jihatdan namoyon etish, g'oyalarini amaliyotga tatbiq qilish imkonini berdi [10]. Landshaft dizayni bilan shug'ullanish orqali ular tabiat bilan aloqa qilish, atrof-muhitni estetik idrok etish ko'nikmalarini rivojlantirdilar.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th March, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Shu bilan birga, landshaft dizayni tarbiyachilar o'rtasida hamkorlikni rag'batlantirdi, ular bir-birlarining tajribasi va bilimlaridan o'rgandilar. Bu esa, o'z navbatida, kreativ jarayonni faollashtirdi.

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib, quyidagi tavsiyalarni ishlab chiqish mumkin:

1. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyachilar uchun landshaft dizayni bo'yicha maxsus kurslar va seminarlar tashkil etish;
2. Ta'lim muassasalari hududini landshaft dizayni talablariga muvofiq tashkil etish va tarbiyachilarni bu jarayonga jalb qilish;
3. Tarbiyachilar yaratgan landshaft loyihalarini amalga oshirish uchun moliyaviy va moddiy-texnik resurslar ajratish.

XULOSALAR

Xulosa qilib aytganda, landshaft dizayni bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining kreativ fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. U tarbiyachilarga ijodiy muhitda faoliyat yuritish, atrof-muhit bilan uyg'unlikda ishlash imkonini beradi. Landshaft dizayni mashg'ulotlarini tarbiyachilar tayyorgarligiga keng joriy etish ularning kreativ salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarishga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Guilford, J.P. (1967). *The nature of human intelligence*. New York: McGraw-Hill.
2. Tegano, D.W. (1990). Relationship of tolerance of ambiguity and playfulness to creativity. *Psychological Reports*, 66(3), 1047-1056.
3. Motloch, J.L. (2001). *Introduction to landscape design*. John Wiley & Sons.
4. McCoy, J.M., & Evans, G.W. (2002). The potential role of the physical environment in fostering creativity. *Creativity Research Journal*, 14(3-4), 409-426.
5. Hoff, E.V., & Öberg, N.K. (2015). The role of the physical work environment for creative employees—a case study of digital artists. *The International Journal of Human Resource Management*, 26(14), 1889-1906.
6. van Rompay, T.J., & Jol, T. (2016). Wild and free: Unpredictability and spaciousness as predictors of creative performance. *Journal of Environmental Psychology*, 48, 140-148.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th March, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

7. Murty, P., Veeraiah, P., & Bano, A. (2019). Impact of landscape design on creativity. *International Journal of Recent Technology and Engineering*, 8(3), 1123-1127.
8. Haydarova, O.Q. (2018). Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyachilarning kreativligini rivojlantirish yo'llari. *Zamonaviy ta'lim*, (5), 45-49.
9. Shermatova, M. (2020). Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodkorligini rivojlantirishda tarbiyachining roli. *Maktabgacha ta'lim*, (4), 10-14.
10. Amabile, T.M. (1996). *Creativity in context: Update to the social psychology of creativity*. Westview Press.
11. Radjapova, Z., & Abdurafova, U. (2023). THE IMPORTANCE OF USING METHODS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS ON THE BASIS OF AN INTEGRATIVE APPROACH. *Science and innovation*, 2(B1), 337-340.
12. Radjapova, Z. T. (2023). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMI UCHUN PEDAGOG KADRLAR TAYYORLASH JARAYONINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASI. *Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi*, 1(1), 781-787.
13. Tirkashevna, R. Z. (2023). LANDSHAFT DIZAYNI BO 'YICHA TA'LIM: MUAMMOLAR VA TAKLIFLAR. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 4(1), 158-164.
14. Tirkashevna, R. Z. (2023). PEDAGOGIK KOMPETENTLIK-SHAXSGA TA'LIM-TARBIYA BERISHNING MUHIM SHARTI. *Science and innovation*, 2(Special Issue 9), 125-128.
15. Gaynazarova, G. A., Matnazarova, K. O., & Parpiyev, O. O. (2023). FACTORS AND METHODS OF PREPARING STUDENTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES IN THE CONDITIONS OF INDIVIDUAL TRAINING. *Academia Repository*, 4(12), 131-135.
16. Ibraimov, X., & Gaynazarova, G. (2023). THE CONTENT OF PREPARING STUDENTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY IN THE PROCESS OF INDIVIDUAL EDUCATION. *Science and innovation*, 2(B12), 330-333.

